

Bijlage 1: verdiepende informatie WarmteStad warmtetarieven 2022

1. Ontwikkelingen energiemarkt

De gasprijzen zijn vanaf begin 2021 fors gestegen. Met name vanaf het laatste kwartaal van 2021 is deze stijging enorm te noemen. In januari 2021 lag de prijs voor aardgas rond € 16 per MWh (exclusief belastingen). Begin januari 2022 bedraagt deze prijs circa €80 per MWh, na een piek van meer dan €140 per MWh eind 2021. De gemiddelde gasprijs voor 2022 ligt daarmee momenteel 5 keer hoger dan vorig jaar.

Deze situatie wordt veroorzaakt door een complex aan factoren, waarvan een hogere vraag in Europa (o.a. door seizoensomstandigheden i.c.m. lagere gasvoorraden) en Azië en lager aanbod van aanvoer uit Rusland de belangrijkste zijn. Omdat de energieleveranciers een deel van hun strategische voorraden voor de komende periode mede op basis van deze prijzen aan het inkopen zijn, zullen deze prijsstijgingen naar verwachting zeker een groot deel van 2022 en mogelijk langer doorwerken. Alle huishoudens, die een flexibel gastarief betalen of waarvan het gascontract afloopt, zijn daardoor fors meer aan hun gasrekening kwijt. Omdat elektriciteit in Nederland voor een belangrijk deel met gas wordt opgewekt, werken de hogere gasprijzen ook door in een stijging van de elektriciteitsprijzen. Ook de 'kale' stroomprijs per kWh (zonder belastingen) is daarmee in 2021 circa vier tot vijf keer zo duur geworden.

2. Tegemoetkoming Rijksoverheid

Het Rijk heeft daarnaast in verband met de gestegen energiekosten besloten om alle huishoudens in Nederland in 2022 met circa € 400 te compenseren. Daarnaast is er een extra energietoeslag van circa € 200 voor huishoudens met lagere inkomens op niveau van het sociaal minimum of bijstand. De volgende tabel maakt inzichtelijk wat de extra kosten zijn voor huurders in Noordwest na aftrek van de extra tegemoetkoming voor minima.

	Totaal in 2021	Totaal in 2022	Bruto verschil	Rijk	Gemeente	Netto verschil	per maand
10 GJ	€ 704	€ 930	€ 226	€ 267	€ 133	€ -174	€ -14
25 GJ	€ 1.067	€ 1.618	€ 551	€ 267	€ 133	€ 151	€ 13
40 GJ	€ 1.431	€ 2.306	€ 875	€ 267	€ 133	€ 475	€ 40

Van belang is hierbij dat 2/3 van de compensatie terechtkomt bij de warmteafnemers (WarmteStad klanten). En dat de huishoudens de andere 1/3 compensatie via de elektriciteitsrekening ontvangen.

3. Koppeling gasprijs-warmtetarieven

De gestegen gasprijzen werken ook door in de warmteprijzen. Op grond van de Warmtewet bepaalt de Autoriteit Consument en Markt (ACM) jaarlijks wat warmtebedrijven aan de hand van hun kostenstructuur maximaal voor hun producten en diensten in rekening mogen brengen. Hierbij gaat het om vaste of verbruiksonafhankelijke vergoedingen, (zoals vastrecht, meettarieven of vergoedingen voor afleversets) en een variabele of verbruiksafhankelijke vergoeding voor de geleverde warmte: het warmtetarief per geleverde GigaJoule.

Dit variabele GJ-tarief is wettelijk gekoppeld aan de gasprijs (NMDA ofwel Niet Meer Dan Anders-principe). Jaarlijks bepaalt de ACM uiterlijk op 31 december wat warmtebedrijven in het komende jaar maximaal per geleverde GJ in rekening mogen brengen. De ACM doet dit aan de hand van de gewogen gemiddelde gasprijs van de 10 grootste gasleveranciers in NL.

Prijsbepaling Warmtewet

De NMDA-systematiek met koppeling van de warmtetarieven aan de prijs van aardgas vindt zijn achtergrond primair in bescherming van de warmteconsument door het ontbreken van een leverancierskeuze bij aansluiting op een warmtenet (vergelijkbaarheid van kosten met de gasconsument die wel een leverancier kan kiezen). Daarnaast maken veel warmtebedrijven nog gebruik van aardgas en/of elektriciteit voor de productie van warmte, waardoor deze (mede) bepalend is voor hun kostprijs. Ook de prijs van duurzame warmte is door de methodiek van

SDE-subsidiëring afhankelijk van de hoogte van de gasprijs. Het SDE-correctiebedrag dekt namelijk het verschil tussen de (lagere) prijs van met aardgas geproduceerde warmte en de (hogere) kostprijs van duurzaam geproduceerde warmte. Stijgt de gasprijs, dan daalt het correctiebedrag evenredig, waardoor warmtebedrijven eenzelfde bedrag aan SDE-compensatie mislopen. Hetzelfde geldt uiteraard andersom bij daling van de prijs van aardgas.

De energiemarkt waaronder gasmarkt is vooralsnog instabiel en onvoorspelbaar. Daarom is het onzeker of de methode waarmee de ACM een GJ-tarief voor warmte in 2022 moet bepalen, representatief blijkt voor de werkelijke gemiddelde gasprijs zoals huishoudens die zullen betalen gedurende het jaar 2022. Door de hoogte en veranderlijkheid van de gasprijs raden consumentenorganisaties het afsluiten van een jaarcontract voor gas af. Er zijn ook maar weinig gasleveranciers die dergelijke contracten op dit moment aanbieden. Dit levert in een toch al onvoorspelbare energiemarkt weinig houvast op om met de warmteprijs een jaar vooruit te kijken.

De ACM ziet zich dus voor een dilemma geplaatst. Zou achteraf blijken dat zij het GJ-tarief te hoog heeft vastgesteld, dan kunnen warmteklanten daardoor in vergelijking met gasconsumenten mogelijk benadeeld worden. Andersom geldt dat warmtebedrijven mogelijk onvoldoende middelen hebben om hun kosten te dekken, als de ACM het GJ-tarief achteraf te laag zou blijken te hebben vastgesteld. Een mogelijkheid tot tussentijdse aanpassing van de warmtetarieven is er wettelijk niet. Warmtebedrijven mogen onder voorwaarden hun tarieven wel omhoog of naar beneden toe aanpassen maar nooit tot boven het maximum tarief zoals ACM dat voor 2022 inmiddels heeft vastgesteld.

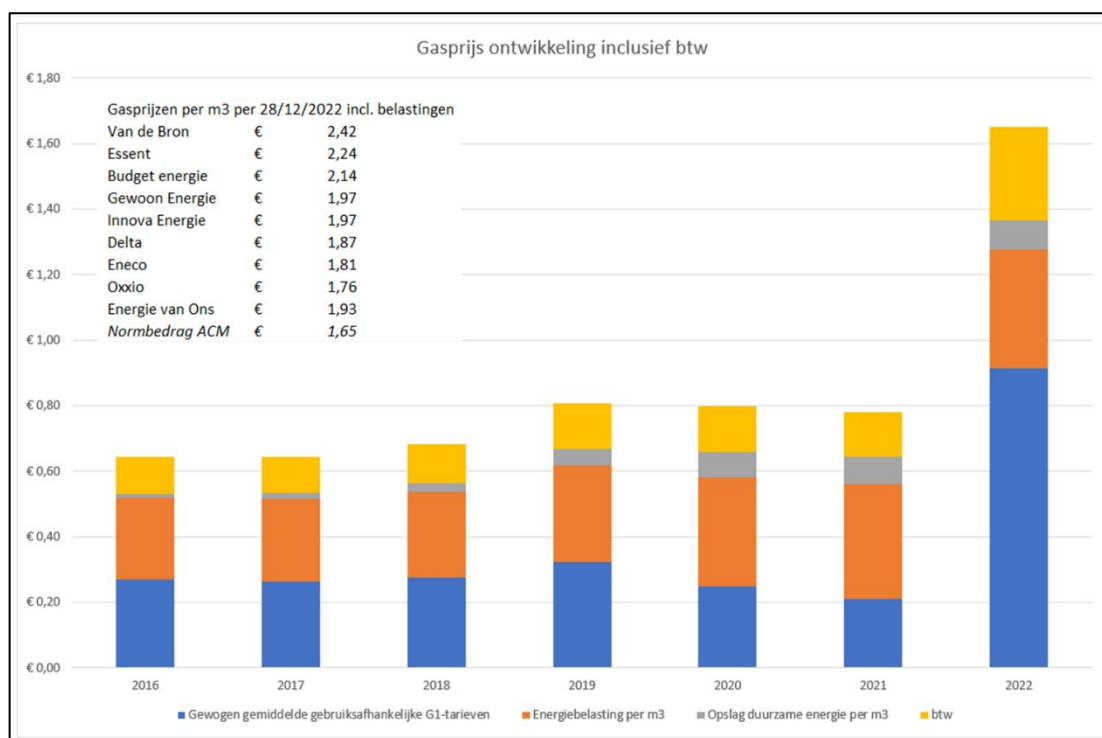
4. Warmtetarieven ACM 2022

Op 23 december 2021 heeft de ACM niettemin haar maximum warmtetarieven voor 2022 bekend gemaakt (zie <https://www.acm.nl/nl/publicaties/tarievenbesluit-warmteleveranciers-2022>). Het variabele tarief is daarbij vastgesteld op maximaal € 53,95 (incl. BTW) per GigaJoule. Dit is iets meer dan een verdubbeling ten opzichte van 2021 (€ 25,51, incl. BTW). Hierbij moest de ACM uitgegaan van de opgave die de 10 grootste gasbedrijven begin december hebben opgegeven voor het leveren van aardgas met een vast tarief aan huishoudens in 2022. Kort na deze opgave stegen de handelsprijzen voor aardgas op de energiemarkten nog aanzienlijk door en liggen op dit moment nog boven het niveau van begin december 2021.

Figuur 1 geeft de ontwikkeling van de gasprijs en het normbedrag van de ACM per m³ gas in relatie tot de prijzen per 28/12/2022 van de verschillende gasleveranciers weer. Het blauwe gedeelte van de staafdiagrammen laat de ontwikkeling van de 'kale' gasprijs (zonder energiebelasting en opslag duurzame energie) in de afgelopen jaren zien.

Uitgaande van alle door haar afgegeven tarieven (dus zowel de variabele als de vaste kosten) heeft de ACM berekend dat de totale warmterekening voor een gemiddeld huishouden in Nederland met 67% stijgt. Rekening houdend met de compensatie die de rijksoverheid ook biedt aan huishoudens die zijn aangesloten op een warmtenet bedraagt deze stijging nog altijd 41%.

Tegen deze achtergrond en met het hierboven geschetste dilemma indachtig, heeft de ACM de warmtebedrijven gewaarschuwd om de ACM-tarieven niet te gebruiken om onnodige winsten te gaan maken. Daarentegen onderkent de ACM dat het wel nodig kan zijn om de maximumtarieven te hanteren ingeval de hoge gasprijzen volledig zouden doorwerken in de kosten van de warmteleveranciers. Daarmee legt de ACM dit dilemma feitelijk ook bij de individuele warmteleveranciers neer.

Figuur 1: Ontwikkeling gasprijs inclusief BTW

5. Gevolgen gasprijsstijging WarmteStad

Doordat de warmtetarieven jaarlijks worden vastgesteld, hebben de klanten van WarmteStad – anders dan een aanzienlijk deel van de aardgasconsumenten - in 2021 nog niets van de gestegen aardgasrijzen gemerkt. Zij kregen hun warmte geleverd tegen de lage warmtetarieven van WarmteStad die waren gebaseerd op de extreem lage gasrijzen die eind 2020 op de gasmarkt golden. WarmteStad heeft haar klanten in oktober 2021 al gewaarschuwd dat die situatie door de ontwikkelingen op de gasmarkt in 2022 verandert en een stijging van de warmterekening aangekondigd.

WarmteStad zélf daarentegen heeft al in 2021 al wel te maken gehad met de nadelige financiële gevolgen van de plotseling gestegen aardgasrijzen. Dit komt doordat de tijdelijke warmtecentrale voor het warmtenet Noordwest op Zernike, die door de inzet van warmte-krachtkoppeling (WKK) weliswaar al een iets hogere duurzaamheidsprestatie heeft, voor de productie van warmte nog overwegend gebruik maakt van aardgas. Terwijl de tarieven voor warmteverkoop in 2021 voor alle warmteklanten ongewijzigd bleven, stegen de kosten voor inkoop van aardgas voor WarmteStad dus al wel fors. Becijferd is dat WarmteStad daardoor in 2021 circa € 850.000 extra kwijt is aan inkoopkosten voor energie. Deze (extra) kosten dienen in beginsel in de komende jaren te worden terugverdiend. Een gegeven hierbij is dat WarmteStad zich – anders dan veel andere warmteleveranciers - nog in een ontwikkelfase met (voorziene) aanloopverliezen bevindt. Onvoorziene tegenvallers kunnen hierdoor maar tot op zekere hoogte uit de beschikbare middelen worden gedekt. Daar komt bij, dat het klantenbestand nog groeiende is en de warmtetarieven dus ook een blijvende stimulans moeten bieden om (vrijwillig) van een gasaansluiting over te stappen op een aansluiting op het warmtenet. Dit maakt het bepalen van de hoogte van de tarieven om verschillende redenen tot een zorgvuldige zaak.

In de eerste helft van 2022 neemt WarmteStad de nieuwe duurzame warmtecentrale op Zernike in gebruik. Deze centrale gaat in hoofdzaak gebruik maken van elektrische warmtepompen met restwarmte uit datacenters als warmtebron, zo mogelijk aangevuld met zonthermie. De voorbereidingen voor het zonthermieproject op Dorkwerd bevinden zich in een afrondende fase. Wij verwachten dat WarmteStad in Q1 van 2022 een overeenkomst voor warmteafname kan afsluiten en

een daarop gebaseerd investeringsbesluit kan nemen, zodat nog in de eerste helft van 2022 met de bouw van het zonthermiepark kan worden gestart. In 2023 kan er dan zonthermische warmte worden geleverd.

Zowel voor restwarmte uit de datacenters als voor zonthermie is SDE-subsidie verleend. Door de systematiek van subsidiëring blijven fluctuaties in de gasprijzen echter ook na ingebruikname van de nieuwe warmtecentrale doorwerken in de prijs van de duurzaam geproduceerde warmte.

Wet collectieve warmtevoorziening (nieuwe Warmtewet)

De prijsontwikkelingen op de gasmarkt maken duidelijk dat er redenen zijn om de wettelijke koppeling tussen de warmteprijs en de aardgasprijs los te laten om zodoende de productie van duurzame warmte als alternatief voor aardgas te stimuleren. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) bereidt momenteel een nieuwe Warmtewet voor (de Wet collectieve warmtevoorziening). Volgens dit voorstel zouden de tarieven voor warmtelevering niet langer worden bepaald aan de hand van de gasprijs, maar op basis van de (efficiënte) kosten die warmteleveranciers voor hun warmteproductie maken, daarbij rekening houdend met de duurzaamheid van die warmte. Dit moet garanderen dat warmtebedrijven een redelijke vergoeding krijgen voor hun (duurzaam) geproduceerde warmte en afnemers hiervoor tegelijk niet meer betalen dan strikt genomen noodzakelijk is. Wellicht dat de SDE-subsidie hiervoor ook gericht ingezet kan gaan worden. Dit ondersteunt een lijn van energie-efficiëntie en betaalbaarheid die wij voorstaan en die WarmteStad ook al in de praktijk brengt. Ook de ACM heeft al aangegeven voorstander te zijn van zo'n op kosten gebaseerde tariefmethodiek. Deze tarifiering zal leiden tot meer differentiatie tussen warmtenetten waarbij tarieven in sommige warmtenetten zullen dalen maar waarbij bij andere warmtenetten de tarieven mogelijk zullen stijgen tot boven het huidige NMDA peil.

6. Tarieven WarmteStad 2022

In navolging van de ACM heeft WarmteStad in de eerste week van januari haar warmtetarieven voor 2022 vastgesteld. Uiteraard dient ook WarmteStad – evenals de ACM – voor het bepalen van de hoogte van haar variabele GJ-tarief een zo nauwkeurig mogelijke inschatting te maken van de ontwikkeling van de energiekosten voor gas en elektriciteit, mede in samenhang met de omvang van het benodigde volume. Complicerende factor bij dit laatste is dat zowel het warmtenet als de warmtecentrale nog in ontwikkeling zijn. Hierdoor wordt het verbruiksprofiel voor aardgas en elektriciteit in 2022 niet alleen bepaald door seizoens- en weerspatronen (vooral tijdens de winterperiode), maar ook door het tempo waarmee het warmtenet daadwerkelijk verder kan worden uitgerold, nieuwe gebouwen daarop kunnen worden aangesloten, de nieuwe duurzame warmtecentrale daadwerkelijk in gebruik kan worden genomen en de hoeveelheid restwarmte die vanaf dat moment door de beide datacenters kan worden geproduceerd. Dit maakt dat bij het bepalen van de inkoopkosten als basis voor het te hanteren GJ-warmtetarief de nodige onzekerheidsmarges in acht dienen te worden genomen. Ook de in 2021 opgelopen extra energiekosten dienen tot op zekere hoogte in dit tarief te worden verdisconteerd.

7. Tariefafspraken

Verder heeft WarmteStad sinds 2016 afspraken gemaakt met de woningcorporaties gemaakt over de langjarig te hanteren tariefstructuur in het warmtenet Noordwest. Deze afspraken zijn eind 2020 geactualiseerd om nog beter aan te sluiten bij de verschillen die er zijn in de verbruiken van huishoudens. In 2020 is er gekozen om, uitgaande van de ACM tarieven, standaard 5% korting te geven op het GJ-tarief en om voor specifieke groepen een sterk gereduceerd vastrecht te hanteren met de hoogste vastrecht kortingen voor de huurders en éénkamerwoningen. Een huurwoning betaalt

hierdoor bij WarmteStad 46% minder aan vastrecht dan volgens het tarief van de ACM. WKO klanten krijgen 5% korting op het GJ-tarief en een korting van 25% op het vastrecht voor koude. Het doel van deze afspraken is om de energielasten voor met name de kleinverbruikers (< 16 GJ) - voor wie het vastrecht in relatie tot de variabele kosten een groot bestanddeel van de totale warmterekening vormt - zoveel mogelijk te beperken. Volgens het begin 2021 in opdracht van uw raad door onderzoeksbureau Atriënsis uitgevoerde onderzoek behoorde WarmteStad hiermee in 2021 over de volle breedte van haar klantenbestand tot de goedkopere warmtebedrijven in Nederland.

Onverkorte toepassing van de gemaakte tariefafspraken zou er toe leiden dat het GJ-tarief van WarmteStad met een stijging van € 24,23 naar € 51,25 per GJ in 2022 meer dan zou verdubbelen. Hoewel een dergelijke stijging in het licht van de recente gasprijsontwikkelingen meer dan te rechtvaardigen is, zou hiermee feitelijk een voorschot worden genomen op een voortzetting van hoge gasprijzen op de gasmarkt in het komende jaar. Op 5 januari 2022 heeft WarmteStad de aandeelhouders voorgelegd om de stijging van het GJ-tarief in 2022 te matigen vanuit haar verantwoordelijkheid voor de betaalbaarheid van een aansluiting op een warmtenet. Bovendien wil WarmteStad voor nieuwe klanten warmte als alternatief voor een gasaansluiting financieel voldoende aantrekkelijk houden bij een eventuele daling van de gasprijs in de loop van 2022.

8. Benchmark kosten warmtenetten

In onderstaande tabel zijn de tarieven van WarmteStad (zowel de vaste als de variabele componenten) vergeleken met de (nu bekende) tarieven van andere warmteleveranciers (warmtenetten) voor 2022. Bij de berekening van de totale warmtekosten is onderscheid gemaakt naar de verschillende categorieën van verbruik: klein (10 GJ), gemiddeld (25 GJ) en groot (40 GJ). In de bijbehorende grafiek is de informatie uit de tabel in één beeld weergegeven. Bij het maken van de vergelijking is het goed om in het achterhoofd te houden dat warmtenetten vaak zeer verschillend en daardoor moeilijk vergelijkbaar zijn, o.a. qua fase van aanleg en exploitatie (nog in ontwikkeling/bestaand), omvang klantenbestand (groot/middelgroot/klein), type warmtebronnen (afval, biomassa, aardgas, restwarmte,

	verbruik 25 GJ										vergelijk met ACM				
	2022	GJ	Korting	Vastrecht	Meter	Set	korting	jaarlasten		totaal	korting	%	10	25	40
								variabel	vast						
ACM	53,95	-	-	494,58	27,47	131,16	-	1.348,75	653,21	2.001,96	-	-	1.192,71	2.001,96	2.811,21
SVP	36,22	-33,00	-	494,58	27,47	131,16	-29,00	872,50	624,21	1.496,71	505,25	25%	953,41	1.496,71	2.040,01
Eneco	43,76	-	-	403,58	26,83	125,50	-	1.094,00	555,91	1.649,91	352,05	18%	933,51	1.649,91	2.306,31
Vattenfall	39,41	-	-	494,58	27,47	131,16	-125,54	985,25	527,67	1.512,92	489,04	24%	921,77	1.512,92	2.104,07
HVC	39,49	-	-	404,89	27,47	91,69	-	987,25	524,05	1.511,30	487,66	25%	918,95	1.511,30	2.103,65
Ennatuurlijk	42,92	-	-	405,08	27,47	131,16	-	1.073,00	563,71	1.636,71	365,25	18%	992,91	1.636,71	2.280,51
WarmteStad NW koop	45,86	-	-	1.365,42	27,47	131,16	-	1.146,44	524,05	1.670,49	331,47	17%	982,62	1.670,49	2.358,35
WarmteStad NW huur	45,86	-	-	265,12	27,47	-	-	1.146,44	292,59	1.439,03	562,93	28%	751,17	1.439,03	2.126,89

Tabel 1: Overzicht totale warmtekosten warmteleveranciers 2022

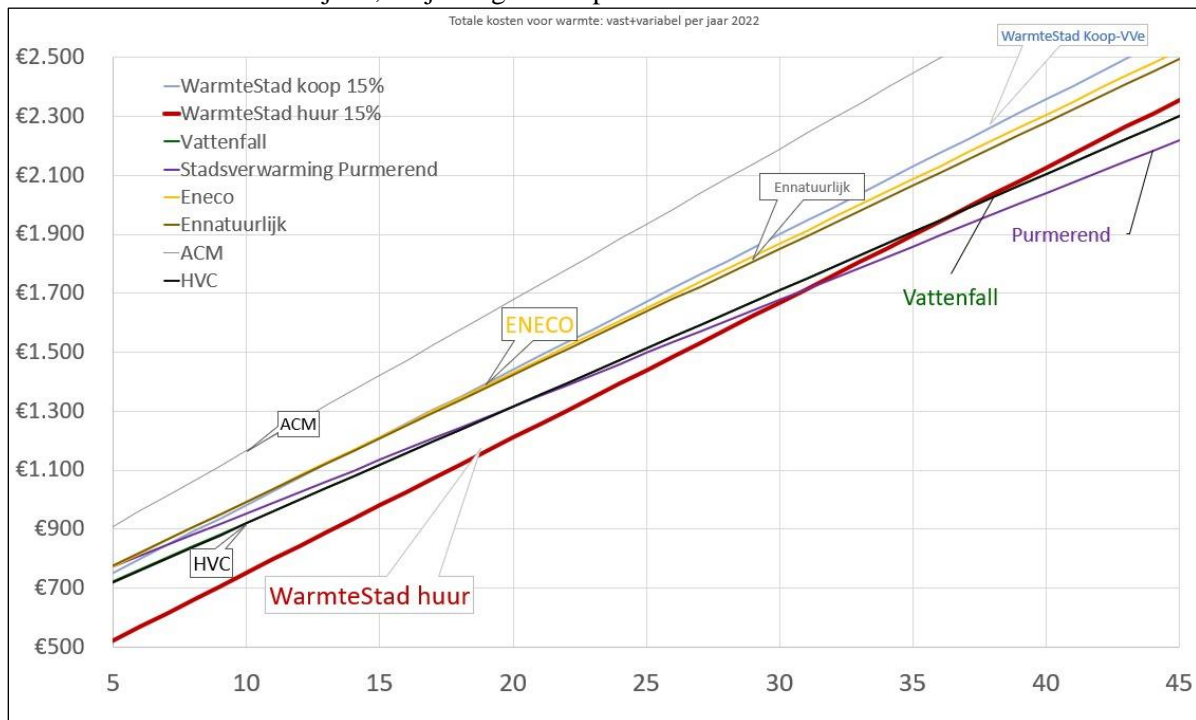
duurzaam overig), energie-efficiëntie e.d.

De vergelijking laat zien dat WarmteStad voor huurders in Noordwest met een verbruik tot 30 GJ de goedkoopste aanbieder is, maar ook voor de grotere verbruikers (tot 45 GJ) samen met Stadsverwarming Purmerend (SVP), HVC en Vattenfall tot de goedkopere aanbieders in Nederland behoort. Voor koopwoningen in Noordwest is WarmteStad vergelijkbaar met grote aanbieders als Eneco en Ennatuurlijk met dien verstande dat WarmteStad voor kleinverbruikers (tot 16 GJ) juist iets goedkoper is en daarboven iets duurder is dan deze twee warmteleveranciers.

De grafiek hieronder laat goed de effecten zien van de verschillen in hoogte van vastrecht en variabele kosten. WarmteStad hanteert in vergelijking met andere warmteleveranciers een relatief hoog GJ-tarief, maar is qua vaste kosten met name voor huurders veruit de goedkoopste. Dit maakt ook de verschillen in doelgroep tussen de warmtebedrijven zichtbaar. De grotere leveranciers (Vattenfall, Eneco, Ennatuurlijk, HVC, SVP), die in het algemeen veel klanten hebben met een bovengemiddeld verbruik (> 30 GJ), verhogen hun variabele GJ-tarief minder sterk, maar hanteren vrijwel onverkort de vaste tarieven van de ACM. Deze warmtebedrijven maken in veel gevallen ook gebruik van de

restwarmte als bijproduct van afvalverbranders of elektriciteitscentrales waardoor hun kostprijs minder gevoelig is voor schommelingen in de prijs van aardgas.

WarmteStad heeft daarentegen veel kleinverbruikers (o.a. studenten en kleinere huishoudens) en zet samen met de corporaties sterk in op beperking van de vaste lasten. Dit maakt dat volgens de tariefstructuur van WarmteStad juist klanten met een gemiddeld tot laag verbruik er goed uitspringen. Dit past ook in het streven naar energiezuinigheid en duurzaamheid. Niet opgenomen in de grafiek en de tabel zijn de 1 kamer studio's en appartementen. Zowel in Noordwest als bij WKO betalen deze bij WarmteStad een zeer laag vastrecht voor warmte waardoor WarmteStad voor deze groep ten opzichte van de andere warmtebedrijven, altijd de goedkoopste aanbieder is. Een aantal andere kleine

Figuur 2 Vergelijking totale warmtekosten warmteleveranciers 2022

warmtebedrijven (Warmtebedrijf Ede, Warmtebedrijf Amersfoort, Mijnwater Heerlen) heeft de tarieven voor 2022 momenteel nog niet gepubliceerd en kon dus niet in de overzichten worden opgenomen.

Effecten warmterekening huishoudens

Onderstaande tabel toont de effecten op de energielasten voor huishoudens (huurders) per maand na compensatie door de rijksoverheid in vergelijking met aardgas.

	WarmteStad (15% gereduceerd)	Aardgasprijs peil ACM dec 2021	Aardgasprijs bij contract verlenging	Aardgasprijs actueel tarief als nieuweklant
Warmteverbruik	€1,40	€ 1,65	€ 1,85	€ 2,45
10 GJ - 350 m3	-€ 5	€ 15	€ 20	€ 40
25 GJ - 850 m3	€ 25	€ 50	€ 65	€ 100
40 GJ - 1300 m3	€ 50	€ 80	105	€ 170

Voor de kleinere verbruikers (<10 GJ) dekt de rijksbijdrage volledig de extra kosten. Bij een gemiddeld verbruik van 25 GJ bedraagt de stijging van de warmterekening na aftrek van de rijksbijdrage ongeveer € 25/maand en bij grotere verbruikers (40 GJ) circa € 50/maand. De extra tegemoetkoming voor minima (€ 200/jaar) is hierbij nog buiten beschouwing gelaten. In het licht van

de enorme stijging van de gasprijzen probeert WarmteStad warmtetarieven hiermee maximaal te matigen. Voor de gemiddelde verbruiker (25 GJ) bedraagt de procentuele stijging 31%, waar de ACM een stijging van 41% voorrekende en deze voor huishoudens met een gasaansluiting (contractverlenging) momenteel ca. 55% bedraagt. Door de tariefstructuur van WarmteStad zijn klanten op het warmtenet gemiddeld genomen dus altijd goedkoper uit dan wanneer ze verwarming op aardgas hadden gehad. Zelfs als de gasprijzen het komende jaar onverwacht en substantieel zouden gaan dalen, dan kan met deze warmtetarieven vrijwel worden verzekerd dat een warmteaansluiting in 2022 voordeliger blijft dan een aansluiting op gas.

Niettemin zal naar verwachting ook een aanzienlijk deel van warmteklanten grote moeite hebben of wellicht niet in staat zijn om de energierekening (volledig) te voldoen. Dit speelt vooral in Noordwest¹.

Zoals hieruit blijkt liggen de meerkosten voor deze huurders bij een gemiddeld (25 GJ) of hoog verbruik (40 GJ) nog altijd tussen de € 151 en € 475 op jaarbasis. Deze klanten zijn daarmee nog steeds 14-33% meer voor hun warmterekening kwijt dan in 2021. Met name voor de woningen met een meer dan gemiddeld verbruik zal de energierekening ondanks het extra gereduceerde GJ-tarief toch nog fors stijgen. Hier zullen wij dan ook inzetten op voorlichting en besparing, o.a. door het inzetten van energiecoaches. Waar mogelijk moet ook het tempo van isoleren en renoveren voor met name deze categorie omhoog. Dit geldt overigens zeker ook voor huishoudens met een gasaansluiting (en dus niet alleen voor warmteklanten). Hiervoor is met (financiële) ondersteuning vanuit de rijksoverheid en de gemeente primair de inzet nodig van de gebouweigenaren, zoals de woningcorporaties, particuliere verhuurders, verenigingen van eigenaren, en eigenaren van particuliere woningen.

9. Communicatie

Alhoewel de stijgende gasprijzen feitelijk tot nog hogere bewonerslasten leiden dan de warmtetarieven, wordt de publieke discussie over tarieven in het bijzonder over de warmtesector gevoerd. De landelijke perceptie bij veel burgers en in de media is dat warmtebedrijven misbruik maken van hun monopolie positie en bovenmatig profiteren door de gestegen warmteprijs. Ook de publieke oproep van de ACM aan warmtebedrijven tot matiging van tarieven versterkt wellicht onbedoeld dit beeld.

WarmteStad is zich terdege bewust van het risico dat deze negatieve beeldvorming met zich meebrengt voor de verder ontwikkeling van het warmtenet. De transitie van aardgas naar warmte is immers op vrijwillige basis waarbij perceptie over kosten een prominente rol speelt in het besluit van de huishoudens (zowel koop als huur) om al dan niet te kiezen voor aansluiting op het warmtenet. WarmteStad zal zich met gezamenlijke inzet van gemeente en de woningcorporaties middels juiste en duidelijke informatie en verschillende communicatiekanalen richten op het bijsturen van de beeldvorming.

Voor alle klanten, maar in het bijzonder voor degenen die door de stijgende energieprijzen financieel worden getroffen, hanteert WarmteStad de volgende aanpak:

- algemene informatie via de website met uitleg van de tariefstructuur. Hierbij wordt o.a. inzichtelijk gemaakt waarom warmteklanten voor hun warmte kosten nog altijd goedkoper uit zijn dan vergelijkbare huishoudens met een gasaansluiting. Ook is het van belang dat hierbij naar de totale kosten wordt gekeken, dus naar het variabele én het vaste deel van de kosten;
- persoonlijke uitleg via een brief in januari met daarin het termijnbedrag voor 2022;
- telefoonnummer klantenservice voor aanvullende toelichting of reactie;
- inzage in eigen verbruik via klantenportaal WarmteStad en pro-actief attenderen op verbruik vanuit klantenservice. Per 1 januari 2022 heeft WarmteStad voor eigen rekening met alle betreffende meterleveranciers een contract afgesloten voor klanten die gebruik maken van een

¹ waar blijkens onderzoek van TNO (<https://www.tno.nl/nl/over-tno/nieuws/2021/9/tno-brengt-energiearmoede-gedetailleerd-in-kaart/>) in landelijke vergelijkingen sprake is van een zeer hoog percentage energiearmoede. In de begroting voor 2022 houdt WarmteStad hierom met een hoger debiteurenrisico rekening.

zgn. Warmte Kosten Verdeelmethodek, zodat ook voor deze categorie de maandelijkse verbruiken inzichtelijk zijn via het portal van desbetreffende leverancier;

- verwijzing naar mogelijkheden tot het krijgen van coaching en advies om het energieverbruik terug te dringen.
- Tevens wordt bij het incassobeleid met deze extreme situatie rekening gehouden door bij aantoonbare betalingsproblemen op verzoek een verlengde betalingstermijn te hanteren. Indien nodig worden klanten in overleg naar hulpverlenende instanties verwezen.

10. Het vervolg

De crisis op de energiemarkt maakt de noodzaak om minder afhankelijk te zijn van buitenlands aardgas eens te meer duidelijk. Behalve duurzaamheid gaat ook het betaalbaar houden van de warmtevoorziening een steeds belangrijker argument vormen om over te stappen op alternatieven voor aardgas.

Onze inzet met WarmteStad is om de kosten van de warmterekening in weerwil van fluctuaties op de gasmarkt zoveel mogelijk op een stabiel en betaalbaar niveau te houden, met name voor grotere en meer kwetsbare groepen in onze maatschappij (i.c. huurders in Noordwest) en om daarnaast verduurzaming en energiezuinigheid te stimuleren. WarmteStad wil daarom voor de gebruikers met een laag tot gemiddeld verbruik (circa 30 GJ) blijvend tot de voordeligste aanbieders van warmte behoren. Met de vaste en variabele componenten van het Tarievenbeleid sturen wij op een balans in de kosten voor warmte en de omvang van het verbruik.

Om warmte als beter financieel alternatief voor aardgas te kunnen houden, zetten wij daarnaast in op collectiviteit. Naarmate er meer woningen op (het) warmtenet(ten) worden aangesloten, kunnen deze door schaalvoordelen rendabeler worden geëxploiteerd. Ook daarom is belangrijk dat de volloop van het warmtenet Noordwest zoveel mogelijk volgens de uitgangspunten van de vastgestelde Businesscase van WarmteStad blijft verlopen. Samen met WarmteStad en de woningcorporaties zetten wij daarom in op een gezamenlijk programma om woningbezit en vastgoed op het warmtenet Noordwest aan te sluiten, waar mogelijk met gebruikmaking van daarvoor beschikbare subsidieregelingen. In het onlangs door de gemeenteraad vastgestelde Warmte Transitie Plan is een aanpak gegeven voor het vervolg in Noordwest, ook voor grondgebonden particuliere woningen. Ook ons beleid voor duurzame nieuwbouw (BENG) zetten wij hierbij gericht in. Het betaalbaar houden van de energietransitie is echter meer dan alleen aan zoveel mogelijk woningen duurzame warmte te leveren tegen een lagere prijs dan voor aardgas.

Het begint bij energiebesparing door woningverbetering en na-isolatie van woningen en er voor zorgen dat ook in pandige onderdelen van warmtesystemen als warmtewisselaars, meetapparatuur, leidingwerk en afgiftesystemen op een nieuwe vorm van verwarming zijn afgestemd. Dit zijn onderwerpen die wij - afgestemd op de eisen en planning voor het warmtenet – voor afspraken met de woningcorporaties op de agenda zetten.

Maar zeker ook om het bevorderen van efficiënt stookgedrag en het begeleiden van huishoudens die hierin moeilijk slagen. Hierin nemen wij ook als gemeente onze verantwoordelijkheid met de inzet van energiecoaches. Het succes en de betaalbaarheid van de warmtetransitie voor alle bewoners van Groningen staat of valt met een gezamenlijke inzet van de gemeente, WarmteStad en de corporaties.